

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k
1970. augusztus . 17.

bb.1. előtérben a tantárgy-csoportos oktatás, az iskolák közötti szintkülönbségek csökkentése - „előzetes”, az új tanévről

i vt/gk/p zs hgy

1970. aug. 17.

vágó tiber, az mti munkatársa jelenti:

az 1970-71-es tanévben - az oktató-nevelő munka továbbfejlesztése jegyében - újdonságok egész sorát vezetik be a tanintézetekben. az egyik legfontosabb „újítás”, az ugynevezett tantárgy-csoportos oktatás. a módszer lényege - amint azt a művelődésügyi minisztérium közoktatási főosztályán elmondották -, hogy az általános iskolák alsó tagozatán a harmadik és a negyedik osztályban nem egy pedagógus tanít minden tárgyat, hanem ketten megosztják a munkát egymással: egyikük az anyanyelvi, másikuk a nagyobb szakismeretet igénylő tárgyakat ./ a számtant, a környezetismeretet, a testnevelést stb./ oktatja . a kísérleteket szeptember -től folytatják és a tantárgy-csoportos oktatást tanév közben kiszélesítik, mivel az elmúlt év tapasztalatai azt bizonyítják, hogy ezzel a módszerrel fokozható az eredmények.

a minisztérium illetékesei hangsúlyozzák: az új tanévben minden iskolatípusban lényeges feladatnak tekintik a pedagógiai módszerek további korszerűsítését, az oktatás eredményeinek pontosabb mérését, a fizikai dolgozók gyermekeinek fokozott pedagógiai segítségét.
/folyt köv ./

bb.1. előtérben a tantárgy-csoportos1.folyt /1 p

Központi feladatnak tekintik az új tanévben az iskolák közötti szintkülönbség csökkentését is. ezért a minisztérium olyan irányelveket adott ki, hogy a tanácsok a költségvetés összeállításakor elsősorban a tanszerekkel gyöngén ellátott, az átlagosnál rosszabb feltételek között működő oktatási intézmények zavartalan munkájának biztosítására fordítsanak minél nagyobb összeget. a tanulmányi felügyelőket, szakfelügyelőket a tárca arra hívta fel, hogy az eddiginél nagyobb figyelmet szenteljenek ezekre az iskolákra, s tanácsaikkal, utmutatásaikkal nyújtsanak támogatást ahhoz, hogy felzárkózhassanak a többiekhez.

további pedagógiai újdonság, hogy az 1970-71-es tanévben szélesítik a központilag készített feladatlapos ellenőrzést az iskolákban. a cél a gyerekek tudásának objektivebb ellenőrzése, a követelmények egységesítése. a feladatlapok kiterjedtebb használata, alkalmazása arra is lehetőséget nyújt, hogy a tanintézetek pedagógus-kollektívái saját eredményeiket egybevevessék az országos átlaggal, s így világosan lássák a további tennivalókat.

általános tapasztalat, hogy az ugynevezett összevont osztályokba járó vidéki gyerekek tanulnak különösen nehéz körülmények között. ezért a tervek szerint a rádió külön előadássorozatot indít az ilyen tanulócsoporthoz részére. kiváló elméleti szakemberek és gyakorló pedagógusok működnek majd közre a sorozat tematikájának és anyagának összeállításában.

változást jelent a korábbi évek gyakorlatával szemben, hogy a főváros több kerületében és jó néhány nagyobb vidéki városban is külön tanulócsoporthoz szerveznek az iskolaéretlen gyerekekből azzal a céllal, hogy - a speciális oktatás eredményeként - ne veszítsenek évet. a kislétszámú kollektívákkal ugyanis intenzívebben foglalkozhatnak majd a pedagógusok.

a kisegítő /azelőtt gyógypedagógiai / iskolákban osztól napirendre kerül a hallásfogyatékos gyerekek oktatásának-nevelésének korszerűsítése: bevezetik az új kisegítő iskolai tanterveket és tankönyveket. e dokumentumok megkönnyítik a tanulók aktivizálásának növelését az órákon.

a szakközépiskolák számára kidolgozzák a végleges érettségi vizsgaszabályzatot. a munkában felhasználják az új típusú szakközépiskolákban az idén először lezajlott érettségik tapasztalatait is. az első és harmadik osztályos szakközépiskolai matematikai tankönyvet olyannak cserélik fel, amely könnyebben tanulható jelenleginél. szerepel a tervek között a dolgozók szakközépiskolái rendtartásának elkészítése is, amely előrelátnatól az 1971-72-es oktatási évben lép érvénybe.

/folyt köv ./

bb.1. előtérben a tantárgy-csoportos..... 2/folyt/p

a továbbképző iskolákban 1970-71-ben újabb ipari jellegű tanterveket vezetnek be. emellett feladatgyűjteményekkel és más segédeszközökkel is növelik a továbbképző iskolák munkájának hatékonyságát./mti/

..-

bb.2. római-, longobárd- és avarkori ékszerek másolatai króm-ötvtözetből

vid /fm/mné/p hgy

1970. aug. 17.

a keszthelyi múzeum gazdag régészeti gyűjteményében számos olyan 1000 évesnél régebbi ékszer látható, amely hasonlít a mai modern ötvösművészek alkotásaihoz. ez adta az ötletet a keszthelyi balaton múzeum munkatársainak, hogy e leletek másolataival gazdagítsák a turisták által gyakran keresett jellegzetes ajándéktárgyak választékát. a keszthelyi múzeum javaslatára az állami pénzverő ezüsthathásu krómötvtözetből elkészítette számos érdekes régészeti lelet másolatát. különösen a római -és a népvándorlási ékszerek között találtak bő választékot. a fenékpusztai római erődítményben tucatjával kerültek elő germán, avar és longobárd eredetű dísz tárgyak, kapcsolótűk, övveretek, amelyek többé-kevésbé hasonlítanak az ötvösművészet mai díszítőelemeihez és formáihoz. többek között karkötőket, dísztüket, nyakláncokat készítettek.

a múzeum munkatársainak ötletét siker koronázta, mert keszthelyen ma már a legmodernebb ékszerekkel együtt viselik a több ezer éves dísz tárgyak másolatait. a múzeumba látogató turisták is szívesen vásárolnak „római kapcsolótűt, „avar karpercet, „és „longobárd ékszereket,„ az érdekes ajándéktárgyak választékát idén tovább bővítették a fenékpusztai leletek másolataival./mti/

..-

bb.3. felemelték a vöröshagyma felvásárlási árát

i kf/ kf/ p le/ hgy

1970. aug. 17.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium - az országos anyag és árhivatal rendelkezése alapján - közzétette a szerződéses vöröshagyma új felvásárlási árát. e szerint az I. osztályu hagymáért mázsánként a korábbi 220 forint helyett 240 forintot, a másodosztályuért 170 forint helyett 195 forintot, fizetnek. az új árak - amelyek a fogyasztói árakat nem érintik - az 1970. évi termésből származó vöröshagymára érvényesek.

/folyt köv ./

bb.3.k felemelték a vöröshagyma... 1.folyt /p

a vöröshagyma az irányítás kategóriába tartozik, s az illetékes hatóságok a körülményektől függően legfeljebb 15 százalékkal emelhetik vagy csökkenthetik az árat. ezáltal, elsősorban az árvíz sújtotta területek rosszabb termése, s még inkább a gyenge minőség miatt határozták el a felvásárlási ár emelését, hogy ezzel is kárpótolják a termelőket. az áremelés mindkét osztályban az előírt 15 százalékon belül van; de mert a minőségromlás nagyobbarányú, a II. osztályu hagymánál nagyobb arányban tértek el az irányártól. /mti/

-.-

bb.4. háziasszonyok figyelmébe : emelkedett a salmonella-baktériumok okozta fertőzések száma - köjál- tájékoztatás a főváros nyári egészségügyi mérlegéről

1 ms/lk/p zs hgy

1970. aug. 17.

a fővárosi köjál tájékoztatása szerint az e idén eddig kedvezően alakult a főváros nyári egészségügyi mérlege.

- a nyári fertőző megbetegedések legnagyobb részét a különböző hasmenéses betegségek okozzák, amelyek 90 százalékban fertőzés következményei - mondották. ezek közé tartozik a dizentéria /vérhas / is. hetenként körülbelül háromezer hasmenéses, bélhurutos megbetegedést jelentenek be, ami az előző öt év átlaga alatt van. tifuszmegbetegedés csak elvétve fordul elő a fővárosban.

- a salmonella gyűjtőnéven ismert baktériumok, amelyek közé a tifusz és a parafitusz kórokozói is tartoznak, az idén valamivel több megbetegedést okoztak, mint az elmúlt években. főleg a tojék és a tojás okoz sok fertőzést, a higiénés szabályok meg nem tartása miatt. salmonella-fertőzések főleg a háztartásokban gyakoriak, konyhatechnikai, higiénés hibák miatt. örvendetes viszont, hogy tömeges ételmérgezés nemcsak a salmonellák, hanem más kórokozók tevékenysége következtében sem fordult elő.

- a fertőző májgyulladásos megbetegedések száma a nyári hónapokban az évi átlag körül mozog. ez a betegség az utóbbi években örvendetes csökkenő tendenciát mutat. míg 1956-ban fertőző májgyulladásban kerekén ötezren betegedtek meg, az elmúlt évben csak 1.500 megbetegedésről érkezett bejelentés. a jó eredmény a higiénés viszonyok javulásának, valamint a gamma globulin védőoltásnak köszönhető.

/folyt köv /

-4-

bb.4. háziasszonyok figyelmébe... 1.folyt /p

- a változékony időjárás természetesen sok meghűléses betegséget eredményez, amiben szintén különböző bakteriális és vírusfertőzések szerepelnek kórokozóként. összességében azonban a nyári náthákról és egyéb hűléses betegségekről megállapítható, hogy enyhe lefolyásúak és egy- két nap alatt elmúlnak. a tipikus cseppfertőzéses betegségek, mint az influenza és a kanyaró inkább az őszi-téli hónapok betegségei. ennek ellenére már az idei nyári egészségügyi statisztika a kanyaró elleni védőoltások nagyfokú eredményességéről tanuskodik. amíg például tavaly júliusban budapestben 700-800 gyerek betegedett meg kanyaróban és a megelőző évben is 200-300, az idén 50 alatt volt a megbetegedések száma. ennek alapján joggal várható a betegség nagymérvű visszaszorítása, ha a 6 éven alatti korosztályok fokozatosan megkapják az immár kötelező védőoltást. /mti/

-.-

bb.5. árvédelem a dunán - megerősítették a fő védvonalakat vid/p kz hgy

1970. aug. 17.

bács-kiskun megyében az árvédelmi töltések kétszáznyolcvanezer holdnyi területet - a megye összterületének csaknem 20 százalékát - védik a duna és a tiszta elöntésétől. a két folyó szakaszon az utóbbi években tervszerűen haladt az árvédelmi munka. az alsódunavölgyi vízügyi igazgatóság felügyelete alá tartozó dunai szakaszon mintegy harminc kilométer hosszán - több mint 2,5 millió köbméter föld felhasználásával - erősítették, magasították a védgátat. a védvonalak felújításánál általában egy méterrel növelték a korábbi töltésmagasságot. a több évig tartó munka még a következő ötéves tervben is fontos feladata lesz a vízügyi szervezetnek. a bács megyei szakaszon folytatják a sárközi öblözet fővédvonalának megépítését és a margitta szigeti árvízvédelmi töltés erősítését. ezenkívül tass és dunaegyháza közötti szakaszon szintén növelik a dunai védgátat. 1975-ig több mint százhatvan millió forintot költenek vízvédelemre. ezzel egyidőben halad a duna folyamszabályozása is. végig a dunán százötven méter széles mederbe ,,terelik,, a vizet, szabad utat biztosítva a hajóknak és a jég levonulásának. ezt a munkát előreláthatólag 1980-ra fejezik be. eddig ,,ki- egyenesítették ,, a szeremlei és a sükösi dunakanyart, a következő években a paksi, zádori és a bátaai kanyar szabályozására kerül majd sor. mesterséges mólók építésével terelik a vízfolyást, s a folyó két oldalán a mederszélek kövezésével akadályozzák meg, hogy eltérébelyesedjen az öreg duna. /mti/

-5-

bb.6. miből lesz a pávaszem?

1 kf/kf/p ie hgy

1970. aug. 17.

az állatkerti rovarház látogatóinak nem mindennapi látványban lehet részük. az egyik inszektáriumban háromszáz nappali pávaszem hernyó bábozódik. az állatok a nézők szeme láttára -ideghormonális hatásra - alakulnak át hernyóból aranyosan csillogó bábokká. a bábokból augusztus végén kelnek ki a pompás-szinű nappali pávaszem pillangók./mti/

--

bb. 7. az első félév hanglemezmerlege: 45 százalékos forgalomnövekedés

inn/lk/p zs hgy

1970. aug. 17.

az év első hat hónapjában 45 százalékkal több művészlemez kelt el, mint tavaly az első félévben. a megelégnült érdeklődésben a hanglemezgyártó vállalat szerint része van az új hanglemez klubnak, amely a zene barátainak valóságos törzsgárdáját toborozta soraiba. további forgalomnövelő „tényező”, a zene mindenkinek című sorozat megindítása és a kisformátumu lemezek népszerűsített komolyzenei felvételek megjelenése.

a zene mindenkinek sorozatban egyébként az idén tíz lemez jelenik meg, s ebből hét - köztük olyan népszerű művek, mint beethoven: i. c-dur szimfóniája, a d-dur hegedűverseny, vagy bartók: fából faragott királyfi című táncjátéka - már kapható az üzletekben.

ujdonság, hogy az őszi hanglemezpiacon megjelenik beethoven v. szimfóniája, s az egmont nyitány ferencsik jános és az állami hangversenyzenekar előadásában. a felvétel a két mű első magyar lemezinterpretációja. kapható lesz csajkovszkij: vonósszerenádja, az olasz capricco, németh gyula tolmácsolásában, amely mindeddig „hiánycikknek”, bizonyult. bizonyára lemez-siker lesz a bartók vonósnégyes interpretációjában rögzített hat Mozart vonósnégyes. /a gyártás még szinte meg sem kezdődött, de már fel kellett emelni a tervezett példányszámot - annyi megrendelés érkezett külföldről./

nagy az érdeklődés a bartók összkiadás iránt is. ebből eddig 14 lemez jelent meg, de az év folyamán még újabbak következnek. az őszi bartók évforduló alkalmából adják közre bartók: életut című gazdagon dokumentált emléklemezét.

/folyt köv /.

-6-

bb-7. az első félév..... 1.folyt /p

a lemezexport az idén is jelentősnek ígérkezik. a francia lemezakadémia zenetörténeti intézete idei nagydíjának elnyerése, elsősorban franciaországban hívta fel a szakközönség figyelmét a hungaroton felvételeinek kitűnő minőségére, illetve a magyar előadóművészek nemzetközi rangjára./mti/

--

bb.8. pásztortalálkozó, fogatverseny, csikósbemutató a hortobágyi híd vásáron

vid/p tm hgy

1970. aug.17.

augusztus 19- 20-án rendezik meg a régi hagyományokat felelevenítő hortobágyi hidivásárt. az első napon megnyitják a csárdával szemben lévő egykori szekérállásban berendezett pásztormuzeumot, a hortobágy folyóra épített viziszinpadon pedig a püspökladányi népi együttes ad műsort.

augusztus 20-án egésznapos pásztortalálkozót rendeznek a hortobágyon. a pusztá legöregebb csikósai, juhásza, kanászai találkoznak a nemrég szakmunkásvizsgát tett fiatalokkal, s meghívják vendégeket az ország más vidékeiről is.

a délutáni program a mátai lovaspályán fogatversennyel és lovas-tornával kezdődik. „hidivásár-jelenet”, a címe a csikósok bemutatójának majd a sikversenyen szilaj paripákon mérik össze tudásukat a csikósok, a hidivásár keretében rendezik meg a keletmagyarországi népi táncversenyt, s a pásztortalálkozó résztvevői este műsort adnak a viziszinpadon. a vásár látogatói megtekinthetik a kilenclyuku híd mellett, a hortobágyon őrzött szürke magyar gulyát, a racka-nyáját, a vágózó ménest./mti/

--

bb.9. írásban adta ígéreteit „ügyfeleinek”, a lakás-szédelgő

1 bc/lk/ zs/p hgy

1970. aug.17.

varga gyula, 65 éves művezető, budapesti lakos sorozatosan becsapott lakást kereső személyeket - jóllehet megelőzőleg hasonló bűncselekményekért már négyévi szabadságvesztésre ítélték. szabadulása után újsághirdetések alapján s baráti körében, ismerősei között felkutatott olyanokat, akik lakásproblémákkal küszködtek. egyeseknek azt hazudta, hogy budai társasházban öröklakást vásárolt, s felajánlotta, hogy abba bizonyos összeg befizetése ellenében beköltözhetnek, majd azt hat hónap elteltével elcserélik azzal a lakással, amelyben ő maga lakik. egy másik személytől azzal a mesével vett fel pénzt, hogy befogadja bérlőtársaként abba a lakásban, amelyet a tanácsnái dolgozó rokona kiutal számára, majd az illető javára lemond a jogáról, mert kivándorol az országból. a bizalom fokozására valamennyi „ügyletét”, írásba is foglalta.

a központi kerületi bíróság varga gyulát - figyelembe véve, hogy korábban többször megbüntették - három és félévi szabadságvesztésre ítélte./mti/

--

-7-

bb 10. dr. Lénárt Lajos moszkvába utazott

gk/ny -cz

1970. augusztus 17.

dr. Lénárt Lajos mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter-helyettes vezetésével hétfőn a magyar jubileumi népgazdasági kiállítás megnyitására élelmiszergazdasági küldöttség utazott moszkvába. augusztus 21-én szakmai napon mutatják be a magyar élelmiszeripar 25 éves fejlődését és eredményeit. a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent kazareczki kálmán mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes. /mti/

..-

bb. 11. felszabadulási emléktábor nyílt harkányban

vid/e cz

1970. augusztus 17.

hazánk felszabadulásának negyedszázados évfordulója tiszteletére emléktábort szervezett a kisz a tenkesalja híres fürdőhelyén: harkányban. a pécsi-baranyai fiatalok ezen a nagyszabású találkozón emlékeznek meg a szocialista építés huszonöt esztendejéről, s ezzel együtt népköztársaságunk alkotmányáról és az államalapító istván királyról. az expressz ifjúsági utazási iroda új kempingjében hétfőn kisz-gyűlés keretében nyílt meg az egy héttig tartó táborozás. a fiatalok változatos programot alakítottak ki: a pihenés és a szórakozás mellett meglátogatják a történelmi nevezetességű siklói várat és felkeresik a be-remenden épülő ipari óriást, a bcm-et. egész napos turát tesznek a tenkes természeti szépségekben bővelkedő hegyvidéken. találkoznak a megye párt és állami vezetőivel, s „fórum-szerűen”, elbeszélgetnek velük az időszerű gazdasági, politikai és társadalmi kérdésekről. a kiszisták vállalták, hogy az árvizkárosultak megsegítésére valamennyien egy-egy félműszakot teljesítenek a siklói téglagyárban. a táborozáson 230 dolgozó és tanuló fiatal vesz részt, főleg azok, akik a felszabadulás jubileumi eseményeinek szervezésében kitűntek. /mti/

..-

10.45/e

10.11.45 I ifjúsági

- 8 -

bb. 12. megkezdődött a termelés a kőbányai textilművek zalaegerszegi telepén

vid/e cz

1970. augusztus 17.

julius közepén érkeztek meg az első szövőgépek a kőbányai textilművek zalaegerszegi telephelyére, ahol a gyár szerelői a helyi ipari üzemek és az építők segítségével példátlan gyorsasággal végezték el a gépek beállítását. négy héttel az első gépek megérkezése után, hétfőn két csarnokban megkezdődött a termelés. a kőbányai textilművek zalaegerszegi telepén egyelőre könnyű pamutkelmét állítanak elő az automata szövőgépeken. a zalaegerszeg környéki községekből felvett fiatal munkásnők alig egy hét alatt sajátították el a gépek kezelését. a szövődében folyamatosan bevezetik a két, majd a három műszakot, s a negyedik negyedévben már napi 7 000 - 10 000 méter kelmét gyártanak. /mti/

..-

bb. 13. a fővárosi fürdőigazgatóság

lk/e cz

1970. augusztus 17.

közli, hogy augusztus 20-án, csütörtökön a strandfürdők és uszodák egész nap nyitva lesznek. a gyógy- és tisztasági fürdőket zárva tartják. /mti/

..-

bb 14. öt jégveréses augusztusi nap csongrádban - 10.000 holdon okozott kárt az elemi csapás

vid/ká/ny -cz

1970. augusztus 17.

csongrád megyében augusztus hónapban öt ízben pusztított kisebb-nagyobb arányú jégverés. az elemi csapás csaknem 10.000 holdat érintett és súlyos károkat okozott a szőlőkben és a gyümölcsösökben. a duna-tisza közti homokföldeken és csongrád környékén másfélezer holdon a szőlő- valamint a gyümölcsstermés nagy részét tönkretette. a kapásnövényeket is sok helyen letarolta a kíméletlen idő, a tiszaszigeti buzagalász termelőszövetkezetben megtépázta a bő termést ígérő fűszerpaprika táblákat. a jeges esővel együttjáró szélviharok több községben lakóházakat, gazdasági épületeket rongáltak meg. a bejelentések alapján az állami biztosító megkezdte a károk pontos felmérését. /mti/

11.10/ny

-9-

10.13.10

bb 15. négy hónapra ítélték egy garzáda asszonyt

vid/ká/ny -cz

1970. augusztus 17.

súlyos testi sértésért vonta felelőssége a bíróság kis-szolgalmi alajosné 42 éves büntetlen előéletű esztergomi lakost. a vádlott erősen ittas állapotban dolgozott szőlőjében, és minden előzetes szóváltás nélkül kapával, hátulról fejbeverte a közelében tartózkodó jódobronya sándornét. az erőteljes asszony több ütést mért az idős, védekezésre képtelen nőre. jódobronyáné 20 nap alatt gyógyuló zúzódásokat szenvedett. az esztergomi megyei bíróság a garzáda asszonyt jogerősen 4 hónapi, szigorított végrehajtási munkahelyen töltendő, szabadságvesztésre ítélte. /mti/

--

bb 16. utrakeltek a szegedi tiszakutatók

vid/ká/ny -cz

1970. augusztus 17.

a szegedi tiszakutató munkaközösség első csoportjai utnak indultak, hogy folytassák a 15 évvel ezelőtt megkezdett tudományos munkát, feltárják a folyó újabb szakaszának növény-és állatvilágát. a régebbi expedíciók a tiszta felső vonulatának mentén tevékenykedtek, s több mint 200 kilométer hosszúságban végeztek vizsgálatokat, gyűjtöttek értékes adatokat. ritka madarakat ejtettek el, kipusztultnak vélt növényeket fedeztek fel és olyan apró mohaállatokra bukkantak, amelyekről korábban nem tudták, hogy hazánkban is fellelhetők.

az idén nyáron tiszafüred térségében ütnek tanyát a kutatók. a kisköre mellett épülő tiszta 2. vízlépcső által érintett és majd fokozatosan víz alá kerülő hullámtéri terület komplex feltárására összpontosítják tevékenységüket. a hatalmas természetátalakító munka hatásait, a végbemenő változásokot mérik fel. itt ugyanis a mindaddig csak időnkint, nagyobb áradások alkalmával vízborította terület tavi jellegűvé válik és eszerint alakul át a táj növényezete, állatvilága, éghajlata. sok felszerelést: rovar csapdákat, iszapmarkolókat, plankton hálókat vittek magukkal. két meteorológiai állomást is felállítanak, hogy a kialakuló vízlépcsőnek, a létesülő hatalmas tórendszernek a helyi klímára gyakorolt majdani hatását megállapítsák. a régi ártéri erdők ebben a térségben megszűnnek, az öntözőcsatornák mellett viszont új, más típusú erdőségek alakulnak ki. ez a változás szükségszerűen a madárvilág megbolygatásával, a hasznos madarak számszerű csökkenésével jár. éppen ezért a tömeges madártelepítés az egyik részfeladata a tiszakutató munkaközösségnek. /mti/

11.30/ny

--
-10-

Tó1310

bb 17. vetik a vasi táj jellegzetes növényét, a biborherét

vid/ká/ny -cz

1970. augusztus 17.

vas megyében megkezdtek a táj egyik jellegzetes növényének, a biborherének vetését. elsőként pápóc, kenyéri, kemenesmagasi, ostffyasszonyfa határában -ahol a századforduló éveiben először termeltek hazánkban biborherét - láttak hozzá a munkához.

a jól jövedelmező biborheréből magfogásra eddig 1.800 holdra szerződtek a közös gazdaságok a vetőmagtermelő és értékesítő vállalattal. a termelők mázsánként 1.500 forintot kapnak a bibormagért. /mti/

--

bb 18. egy évi késedelem után: próbasütés az új siklósi kenyérgyárban

vid/ká/ny -cz

1970. augusztus 17.

egy évi késedelem után megkezdődött a próbasütés a 30 millió forint költséggel épített új siklósi kenyérgyárban. amint arról a sajtó annakidején hírt adott, a gyár egyik részlege, az ugynevezett manipulációs épület, hibás tervezés folytán, tavaly ilyenkor, nem sokkal az avatási ünnepség előtt megbillett, megsüllyedt. a költséges, sok időt rabló „helyreigazítás”, azóta elkészült. most minden látványos ünnepséget mellőzve helyezték üzembe a csaknem teljesen automatizált gyár berendezéseit. már a próbasütés ideje alatt is rendszeresen szállítanak kenyeret, süteményt az üzletekbe. ha teljes kapacitással dolgoznak, napi 200 mázsa kenyeret, süteményt küldenek siklós és a környékbeli községek boltjaiba. az új siklósi kenyérral elégedettek a szakemberek és a fogyasztók: a kenyér szép, illatos, izletes. /mti/

--

bb 19. új földgázlelőhely a répce völgyében

vid/ká/ny

1970. augusztus 17.

a répce völgyében fekvő uraiujfaluban rétegvizsgálat közben jelentős földgázlelőhelyre bukkantak. az értékes energiát a 8 kilométerre fekvő répcelakra vezetik, ahol ipari és mezőgazdasági üzemekben, háztartásokban hasznosítják. a földgázkészlet több évtizedig fedezheti a szénsavgyár, a sajtógyár, a helyi termelőszövetkezet és több lakás szükségletét. a távvezeték építése befejeződött, most már felhasználóhelyek energiarendszerének átépítésén, illetve kiépítésén dolgoznak. /mti/

11.45/ny

--
-11-

Tó1310

bb 20. befejeződött az ,, illatos,, aratás daránypusztán
vid/ká/ny -cz

1970. augusztus 17.

az ország legnagyobb ,, illatos,, mezőgazdasági üzeme-
ben, a somogy megyei daránypusztai állami gazdaságban befeje-
ződött a francia és angol levendula, valamint az egyéb gyógy-
és illóolaj növények aratása. a termés a kedvezőtlen időjá-
rás ellenére is jónak mondható. eddig 3 ezer kilogramm fran-
cia levendula olajat vontak ki és ugyanennyit várnak az angol
levendulából is. ezenkívül hatszázötven kilogramm muskotály-
zsálya olajat állítottak elő. a gazdaság termékei a világ
csaknem minden tájára eljutnak. egyik legértékesebb termékü-
ket a hagymaolajat franciaországba, az nszk-ba és az egye-
sült államokba szállítják. az ételízesítőként és gyógyszer-
alapanyagként használható hagymaolaj kilogrammjáért negyven-
ezer forintot kap a gazdaság. /mti/
..

bb 21. butoráruház nyílt a bnv-n

t kf/kf/ny ie -cz

1970. augusztus 17.

a fővárosi szivárvány áruház vállalat hétfőn butoráruhá-
zat nyitott a bnv élelmiszer pavilonjában. a butorért-tel
közös szaküzletben 14 féle szobaberendezést, 10 fajta kárpito-
zott és műbőr garnitúrát, sokféle egyedi butort mutatnak be.
a kiállított butorok azonnal megrendelhetők, megvásárolhatók,
azokat házhoz szállítják, s a helyszínen intézik az otp hi-
tellevéllel kapcsolatos teendőket.

a vásári butoráruház 15féle - ndk, szovjet, lengyel és
jugoszláv - butort 6-23 százalékkal olcsóbban kínál, mint a
városi butorüzletek. a butoráruház, amelynek a helyszínen és a
rákospalotai raktárban mintegy 50 milliós készlete van -
az időjárástól függően - szeptember 30-ig tart nyitva.

x x x

-12-

/folyt köv/

12.05/ny

Tb 1370

bb/21. / butoráruházfolyt/ny

a szivárvány áruház vállalatnak ez a második figyelemre-
méltó, a nagykereskedelemmel közös akciója. mint ismeretes
juliushan nyári ruházati vásárt rendeztek, ugyancsak a bnv-n
az érdekelt nagykereskedelmi vállalatokkal. a közös akció e-
redménye másfélmillió forintos forgalom volt. ettől kapott ked-
vet az áruház, s ,, társult,, a butorért-tel, amelytől bizomány-
ban kapja az árut, s a hasznon meghatározott arányban osztó-
nak. a vásári butoráruházal jól jár a közönség, hiszen a vá-
rosi szaküzleteknél jóval nagyobb területen, s nagyobb válasz-
tékot láthat. a szivárvány áruháznak ez a vásári áruház kísér-
let is, eddig ugyanis nem értékesített butort, tervezi azon-
ban, hogy a jövőben, elsősorban a peremkerületi új áruházakban
butort is tart majd. ezenkívül - amennyiben a fűtést meg tudják
oldani - a bnv-n nyitnak állandó butoráruházat. /mti/
..

bb. 22. a kormány elé kerül budapest és a vidéki nagyvárosok
fejlesztési terve - nemzetközi geodéziai konferencia nyílt
budapesten

t sl/lk/e ie cz

1970. augusztus 17.

heinz draheim, a nemzetközi földmérő szövetség elnöke
hétfőn a magyar tudományos akadémia dísztermében megnyitot-
ta a szövetség állandó bizottságának ülését, s egyben azt a
nemzetközi geodéziai konferenciát, amelyet az állandó bizott-
ság ülésével egyidőben tartanak budapesten.

a kormány és az évm nevében bondor józsef építésügyi- és
városfejlesztési miniszter üdvözölte a résztvevőket.

utalt arra, hogy a minisztérium szoros kapcsolatokat épi-
tett ki a nemzetközi szövetséggel, mert az együttműködés igen
hasznos a hazai városfejlesztési és területfejlesztési felada-
tok jobb megoldásához. a világ más részeihez hasonlóan magyar-
országon is előtérbe került a városiasodás, ami még hosszú ide-
ig igen sok problémát jelent. jelenleg a lakosságnak körülbe-
ül 20 százaléka budapesten él, s kevés az olyan vidéki város,
amely vonzásával megakadályozná a budapestre való további áram-
lást. ezért egyrészt a főváros, másrészt a vidéki városok fej-
lesztéséről is gondoskodni kell. rövidesen a kormány elé kerül
budapest fejlesztési terve. ugyanakkor sorra a kormány elé kerü-
lnek az ország öt nagy vidéki városa - miskolc, debrecen, sze-
ged, győr és pécs - fejlesztési tervét is, olyan elgondolásokkal,
hogy ezek a városok képesek legyenek csökkenteni a budapestre
nehezedő nyomást.

f/folyt.köv./
12.55/e

- 13 -

Tb 1325

bb. 22. /a kormány elé...folyt./e

Miskolc és Szeged fejlesztési tervét már meg is tárgyalta a kormány. A régi, ugynevezett középvárosokban is jelentős rekonstrukciók vannak folyamatban; városközpontok alakulnak Kiskölkötjében, Szolnokon, Veszprémben, de meg kell teremteni a városi élet feltételeit az arra alkalmas kisebb településeken is. Mindennek a feladatnak az összehangolására településfejlesztési terv készül.

E nagyszabású feladatok nem nélkülözhetik a geodéták közreműködését. Városaink feltérképezése, rendezése, az iparfejlesztés, a helyes telekgazdálkodás szükségessé teszi az építési és a geodéziai munka szoros együttműködését. A legszorosabb kapcsolatot mindenekelőtt a váti és a budapesti építette ki a geodétákkal, s szükséges, hogy ez az együttműködés tovább mélyüljön.

Ezután dr. Soós Gábor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese aadém, dr. Jánossy Lajos akadémikus pedig a magyar tudományos akadémia nevében köszöntötte a tanácskozást.

A nemzetközi konferencián egyébként 15 magyar és 60 külföldi előadó ismerteti meg egymással az új műszereket és módszereket. Ezek segítségével az eddiginél gyorsabban és pontosabban meg lehet határozni az ugynevezett alappontokat, amelyeknek nagy jelentőségük van a térképek készítésében, új települések, vasútvonalak kijelölésében, nagy érdeklődés előzi meg a magyar előadásokat, mert hazánkban az utóbbi időben igen korszerű - a rádió- és fényhullámok visszaverődése alapján működő - távolságmérő műszerek gyártását kezdték meg. A tudományos konferencia szekcióüléseit délelőttönként a budapesti műszaki egyetemen tartják és azok nyilvánosak.

A konferenciával egyidőben a műszaki egyetem aulájában geodéziai térkép- és műszerkiállítás is rendeznek. Összesen 22 ország mutatja be legfigyelemreméltóbb és legérdekesebb térképeit. A magyar anyag között található a 200 évvel ezelőtt készített kataszteri térkép, továbbá a szegedi nagy árvíz utáni időkből származó térképek, amelyek az 1900-as évi párizsi világkiállítás aranyérmét nyertek. A kiállított magyar műszerek közül a porgettyűs teodolitok, az automatikus szintező-műszerek, a különleges távmérők és a szögmérő műszerek számíthatnak a legnagyobb érdeklődésre.

A kiállítást augusztus 22-ig naponta 9-től 18 óráig tartják nyitva, augusztus 20-án a kiállítás zárva lesz. /mti/

13.00/e

-14-

bb 23. tizenhárom új nagyközség - a szolnok megyei tanács ünnepi ülése

vid/ká/ny -cz

1970. augusztus 17.

Szolnok megye tanácsa hétfőn ünnepi diszülést tartott Szolnokon a megyei tanács nagytermében, a tanácsok megalakulásának husz éves évfordulója, alkotmányunk ünnepe, valamint az államalapító István király születésének ezredik évfordulója alkalmából. Az ülésen részt vettek a megye országgyűlési képviselői, a tanácsai szervek vezetői. Az elnökségben helyet foglalt a megyében tartózkodó tallinni testvérvárosi küldöttség undusk johanésnek a tallinni városi tanács vb elnökének vezetésével.

Fodor Mihály a megyei tanács vb elnöke nyitotta meg az ünnepi ülést, majd Csáki István a megyei pártbizottság első titkára mondott ünnepi beszédet. Hangsúlyozta, hogy a szocialista rendszer átforgálta a megye életét. Kialakult a szocialista mezőgazdaság, s gyors ütemben fejlődött az ipar. Szolnok megye ma már az ország ipari termelésének három százalékát adja. Az országos iparfejlesztési program keretében tizenegy ipari körzet alakult ki és jelenleg a megye hat városában és négy községében huszonöt új ipartelep építésén dolgoznak. A folyamatban lévő ipari beruházások értéke meghaladja az egy milliárd forintot. A napokban adják át a jászberényi hűtőgépgyár évi négyszáz ezer négyzetméter kapacitású jászboldogházi radiátor üzemét, s augusztus 18-án avatják fel az alumíniumárugyár tiszafüredi gyáregységét.

Az ünnepi beszédet követően a tömegszervezetek vezetői üdvözölték a tanácsok tagjait. Felszóalt és a tallinni tanács tagjainak, az észtfőváros lakosságának üdvözlétét tolmácsolta undusk johanés a tallinni városi tanács vb elnöke. Az ülésen köszöntötték és emléklapot nyújtottak át azoknak a megyei tanácsstagoknak, akik két évtizede élvezik választóik bizalmát.

A jubileumi tanácsülésen Fodor Mihály a megyei tanács vb elnöke bejelentette, hogy a kormány határozata értelmében a megye újabb tizenhárom községét nagyközséggé nyilvánították. Ezzel már tizenhét megyei település viseli a nagyközségi rangot. Az erről szóló alapító okleveleket augusztus 19-én és 20-án adják át. /mti/

13.05/ny

-15-

101345

bb. 24. eltemették dr. jenyey endrét

vid/e ká cz

1970. augusztus 17.

hétfőn délelőtt nagy részvét mellett temették el a debreceni köztemetőben a 79 éves korában elhunyt dr. jenyey endrét, a debreceni orvostudományi egyetem nyugalmazott tanszékvezető egyetemi tanárát, az orvostudományok doktorát, kiváló orvost, dr. jenyey endre több mint negy évtizeden át dolgozott mint professzor, s ebből 33 évet a debreceni orvostudományi egyetemen töltötte, a novembertől a családtagok mellett ott voltak kollegái, akikértük próbált utóbbra a mai orvosnemzedék képviselői, a kiváló tudós tanítványai.

az egyetem és a város nevében dr. kesztyüs lóránd, a debreceni orvostudományi egyetem rektora vett búcsút dr. jenyey endrétől. /mti/

bb. 25. új pedagógusok eskütétele szombathelyen

vid/e ká

1970. augusztus 17.

hétfőn bensőséges ünnepségen tettek esküt szombathelyen vas megye új pedagógusai. a pályakezdeket horváth lajos, a megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője köszöntötte.

a megye közép- és általános iskoláiban az új tanévben összesen 63 új pedagógus kezdi meg munkáját - közülük nyolc megyei tanulmányi ösztöndíjas. /mti/

bb. 26. dunaujvárosi kőművesek utaztak a szabolcs megyei császlóra

vid/e ká cz

1970. augusztus 17.

a szabolcs megyei árvízszűrt császló községben a dunaujvárosi építők 39 új családi házat építenek fel. az alapozásnál eddig 44 dunaujvárosi építőmunkás dolgozott, hétfőn pedig 18 kiváló kőműves utazott császlóra, ahol azonnal megkezdik a családi házak falazását. a 26. építőipari vállalat ácsai dunaujvárosban előregyártják a 39 ház tetőszerkezetét és azt vagonokban szállítják majd császlóra. /mti/

13.25/e

- 16 -

bb. 27. magyarország gazdasági kapcsolatai az afrikai országokkal

i sz/lk/e le hgy

1970. augusztus 17.

hazánk mintegy 80 fejlődő országgal tart fenn kereskedelmi, gazdasági kapcsolatot; ezek közül több mint 30 az afrikai kontinensen fekszik. közülük 18 országgal összesen 40 szerződésünk van jelenleg érvényben; 17 kereskedelmi és 8 fizetési megállapodás, ezen kívül 4 országgal van hitel- és 11 országgal műszaki együttműködési egyezményünk. a kereskedelmi szerződések többsége tartalmazza a legnagyobb kedvezmény elvét. jelentősek és fejlődőek gazdasági kapcsolataink azzal a három országgal is, ahol augusztus 21- és 31 között losonczi pál hivatalos, baráti látogatást tesz.

az afrikai kontinens országai közül az eak, illetve egyiptom a magyar külkereskedelem egyik legrégebbi és legnagyobb partnere. az első magyar-egyiptomi kereskedelmi megállapodás még a harmincas évek elején jött létre, s a második világháború után rövidesen ismét felvette a kapcsolatot a két ország. jelenleg az 1967-ben megkötött hosszulejárata kereskedelmi megállapodás van érvényben, amely kimondja a feltétel nélküli legnagyobb kedvezmény elvét. a forgalmi előirányzatokat éves árucsereforgalmi jegyzőkönyvek rögzítik. a fizetéseket az 1959-ben megkötött, majd 1969-ben megújított kliring fizetési megállapodás szabályozza. a két ország kapcsolataiban több más szerződés is érvényesül. ilyen az 1962-ben megkötött első, 10 millió kliring fontos, majd az 1967-ben megkötött 15 millió kliring font hitelkeretet nyújtó gazdasági együttműködési megállapodás. ennek keretében magyarországi lehetőséget nyújtott, illetve nyújt beruházási javak, nagyberendezések vásárlására az eak-beli beruházóknak. 1967-ben életbe lépett a magyar eak műszaki-tudományos együttműködési megállapodás is.

mivel a magyar export túlnyomó többségét beruházási javak teszik ki, a két ország áruforgalma bizonyos mértékig hullámzó, a nagyobb gépipari berendezések szállítása ugyanis egy-egy időszakra koncentrálódik. sok járművet is exportálunk: a nilus vízén magyar teherszállító kishajók közlekednek, az eak vasutvonalain magyar gyártmányú diesel-motorvonatok szállítják az utasokat, a közúti közlekedésben magyar ikarus-buszok is részt vesznek, kairóban egyébként magyar közreműködéssel épült gyógyszergyár működik.

/folyt.köv./

13.33/e

- 17 -

bb. 24. eltemették dr. jenyey endrét

vid/e ká cz

1970. augusztus 17.

hétfőn délelőtt nagy részvét mellett temették el a debreceni köztemetőben a 79 éves korában elhunyt dr. jenyey endrét, a debreceni orvostudományi egyetem nyugalmazott tanszékvezető egyetemi tanárát, az orvostudományok doktorát, kiváló orvost. dr. jenyey endre több mint negy évtizeden át dolgozott mint professzor, s ebből 33 évet a debreceni orvostudományi egyetemen töltött, a családjával a családtagok mellett ott voltak kollegái, akikéi ismétlése utjára a mai orvosnemdék képviselői, a kiváló tudós tanítványai.

az egyetem és a város nevében dr. kesztyűs lóránd, a debreceni orvostudományi egyetem rektora vett búcsút dr. jenyey endrétől. /mti/

bb. 25. új pedagógusok eskütétele szombathelyen

vid/e ká

1970. augusztus 17.

hétfőn bensőséges ünnepségen tettek esküt szombathelyen vas megye új pedagógusai. a pályakezdeket horváth lajos, a megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője köszöntötte.

a megye közép- és általános iskoláiban az új tanévben összesen 63 új pedagógus kezd meg munkáját - közülük nyolc megyei tanulmányi ösztöndíjas. /mti/

bb. 26. dunaujvárosi kőművesek utaztak a szabócs megyei császlóra

vid/e ká cz

1970. augusztus 17.

a szabócs megyei árvizsújtotta császló községben a dunaujvárosi építők 39 új családi házat építenek fel. az alapozásnál eddig 44 dunaujvárosi építőmunkás dolgozott, hétfőn pedig 18 kiváló kőműves utazott császlóra, ahol azonnal megkezdik a családi házak falazását. a 26. építőipari vállalat ácsai dunaujvárosban előregyártják a 39 ház tetőszerkezetét és azt vagonokban szállítják majd császlóra. /mti/

13.25/e

- 16 -

bb. 27. magyarország gazdasági kapcsolatai az afrikai országokkal

1 sz/lk/e le ngy

1970. augusztus 17.

hazánk mintegy 80 fejlődő országgal tart fenn kereskedelmi, gazdasági kapcsolatot; ezek közül több mint 30 az afrikai kontinensen fekszik. közülük 18 országgal összesen 40 szerződésünk van jelenleg érvényben; 17 kereskedelmi és 8 fizetési megállapodás, ezen kívül 4 országgal van hitel- és 11 országgal műszaki együttműködési egyezményünk. a kereskedelmi szerződések többsége tartalmazza a legnagyobb kedvezmény elvét. jelentősök és fejlődőek gazdasági kapcsolataink azzal a három országgal is, ahol augusztus 21- és 31 között losonczy pál hivatalos, baráti látogatást tesz.

az afrikai kontinens országai közül az eak, illetve egyiptom a magyar külkereskedelem egyik legrégebb és legnagyobb partnere. az első magyar-egyiptomi kereskedelmi megállapodás még a harmincas évek elején jött létre, s a második világháború után rövidesen ismét felvette a kapcsolatot a két ország. jelenleg az 1967-ben megkötött hosszulejárata kereskedelmi megállapodás van érvényben, amely kimondja a feltétel nélküli legnagyobb kedvezmény elvét. a forgalmi előirányzatokat éves árucsereforgalmi jegyzőkönyvek rögzítik. a fizetéseket az 1959-ben megkötött, majd 1969-ben megújított kliring fizetési megállapodás szabályozza. a két ország kapcsolataiban több más szerződés is érvényesül. ilyen az 1962-ben megkötött első, 10 millió kliring fontos, majd az 1967-ben megkötött 15 millió kliring font hitelkeretet nyújtó gazdasági együttműködési megállapodás. ennek keretében magyaror-berendezések vásárlására az eak-beli beruházóknak. 1967-ben életbe lépett a magyar eak műszaki-tudományos együttműködési megállapodás is.

mivel a magyar export túlnyomó többségét beruházási javak teszik ki, a két ország áruforgalma bizonyos mértékig hullámzó, a nagyobb gépipari berendezések szállítása ugyanis egy-egy időszakra koncentrálódik. sok járművet is exportálunk: a nilus vízén magyar teherszállító kishajók közlekednek, az eak vasutvonalain magyar gyártmányú diesel-motorvonatok szállítják az utasokat, a közúti közlekedésben magyar ikarus-buszok is részt vesznek. kairóban egyébként magyar közreműködéssel épült gyógyszergyár működik.

/folyt.köv./

13.33/e

- 17 -

bb. 27. /magyarország gazdasági...folyt./e

az eak-ból 1960-ig kizárólag gyapotot vásároltunk, azóta azonban az importcikkek skálája lényegesen bővült. a hagyományos cikkeken, a gyapoton, a rizsen kívül vásárolnak a magyar külkereskedelmi vállalatok különböző ipari késztermékeket, tartós fogyasztási cikkeket, például hűtőszekrényeket, továbbá ruhaneműt, cipőt, bőrárut. a közelmúltban magyar importpiac-kutató delegáció járt az eak-ban, s megállapította, hogy további sokféle közszükségleti cikket vásárolhatunk onnan.

a magyar-szudáni kereskedelmi forgalom értéke ugyan nem nagy volumenű, de a kapcsolatok mind intenzívebbé válnak. 1966 óta a forgalom több mint kétszeresére emelkedett. a magyar szállítások többsége textiláru, ezenkívül vásárolnak a szudáni cégek magyarországtól fémtömegcikket, kisebb mennyiségben gyógyszer és élelmiszert is.

a magyar-szudáni gazdasági kapcsolatok új formáinak kialakítását abdel karim mirghani volt tervezésügyi, jelenlegi gazdasági és külkereskedelmi miniszter vetette fel tavaly budapesti látogatásakor. kérte, hogy a magyar ipar nyújtson segítséget szudánnak gépek, berendezések szállításával, szakemberképzéssel, műszaki-technikai tanácsadással. a magyar fél készségét fejezte ki, mivel szállítási lehetőségeink találkoznak a szudáni iparfejlesztés igényeivel. a magyar szakemberek részt vehetnek vizkutatásban, vízfeltárásban, s külkereskedelmünk szállíthat vízügyi berendezéseket, konzervgyárakat, vágóhidakat, gépjárműveket, egészségügyi és gyógyszergyári felszereléseket. miután ezek a beruházási javak hiteligényesek, nimeri szudáni átlamfő budapesti látogatásakor a magyar külkereskedelmi képviselői a szudáni gazdasági élet képviselőivel gazdasági együttműködési megállapodást írtak alá, amely 15 millió dolláros hitelnyújtást tartalmaz magyar berendezések vásárlása esetén.

magyarország és a tanzániai egyesült köztársaság kereskedelmi forgalma 1965-től, az első árucsereforgalmi megállapodás megkötése után kezdett fellendülni. a tanzániába irányuló magyar kivitel - amely elsősorban textilárból, fémtömegcikkekből, hengereltáruból tevődik össze - öt év alatt csaknem megháromszorozódott. a magyar vállalatok tanzániából többek között kávét, gyapotot, szizált, cserzőanyagot, időnként szójababot és más olajos takarmányt vásárolnak.
/folyt.köv./

13.40/e

- 18.

bb. 27. /magyarország gazdasági...2.folyt./e

mivel a kereskedelmi kapcsolatok viszonylag fiatalok, szükségessé vált egymás áru kínálatának beható tanulmányozása, ezért járt a múlt évben budapesti látogató küldöttség a tanzániai ipar- és kereskedelemügyi miniszter vezetésével. a múlt év őszén, nyerere államelnök budapesti látogatásakor ugyancsak tárgyaltak gazdasági kérdésekről is. több alkalommal látogatót magyar szakértői delegáció is tanzániába, a tárgyalások során kibontakoztak az együttműködés lehetőségei, nyilvánvalóvá vált, hogy az árucseré-forgalmat ki kell egészíteni a gazdasági együttműködés fejlettebb formáival; ilyen új forma lehet a részvétel közös vállalkozásokban.

1966-ban a két ország képviselői műszaki-tudományos együttműködési megállapodást írtak alá, amely lehetőséget teremtett szakértők küldésére, tanzániai szakemberek magyarországi továbbképzésére. rövidesen újabb magyar szakértői csoportok utaznak tanzániába, onnan pedig 30 mezőgazdasági szakember érkezett többhónapos tanulmányutra. /mti/

bb. 28. fogadás az indonéz nemzeti ünnep alkalmából

t bc/tr/e zs hgy

1970. augusztus 17.

roeslan baboe, az indonéz köztársaság budapesti nagykövete az indonéz nemzeti ünnep alkalmából hétfőn fogadást adott a nagykövetségben.

a fogadáson megjelent bojti jános külügyminiszterhelyettes, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, továbbá a gazdasági és kulturális élet több képviselője. jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mti/

13.43/e

- 19 -

t

bb. 29. időjárásjelentés

ngy/e

1970. augusztus 17.

a meteorológiai intézet jelenti 1970. augusztus 17-én,
12 órakor:

esők, zivatarok

az elmúlt nap^{ok} során közép-európában csendes, száraz időjá-
rás alakult ki. ez azonban átmeneti jellegű volt, mert nyugat-
európán át hűvös légtömegek áramlanak közép-európa felé. első
hulláma ma reggelre elérte salzburg-prága-koppenhága vonalát
esők, záporok, élénk szél kíséretében. a hűvös levegő eléri a
kárpát-medence térségét is.

házánkban vasárnap változóan felhős, meleg idő volt. a nap
a dunántúlon 8-11, az ország többi részén 3-7 óráig sütött. a
hőmérséklet napközben 24-28 fokra emelkedett. a délutáni óráktól
kezdve néhány helyen eső esett, egy-két helyen zivatar is kiala-
kult. a lehullott csapadék mennyisége általában 3 milliméter
alatt maradt, csupán jósvafőn mértek 40 millimétert. hétfőn haj-
nalban 14-19 fokra hűlt le a levegő. ma délelőtt a dunántúli nyugati
felén borult, máshol változóan felhős idő volt. a nyugati
megyékben néhány helyen zápor, zivatar keletkezett és megélénkült
a szél.

a hőmérséklet az ország területén 11 órakor 20-26 fok között
váltakozott.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 22,4 fok
volt, a sokévi átlagnál 1,7 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszint-
re átszámított légnyomás 757 milliméter, mérsékelten süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 24 fok
volt.

a duna vízállása budapestnél 669 centiméter.

várható időjárás kedden estig: tulnyomóan felhős idő, sok-
felé esővel, zivatarral, időnként megélénkülő változó irányú,
majd elsősorban a dunántúlon, megerősödő, viharos lökésekkel
kísért északnyugati, északi szél.

/folyt.köv./

13.48/e

- 20 -

bb. 29. /időjárás...folyt./e

a nappali felmelegedés a nyugati határmegyékben alig vál-
tozik, máshol mérséklődik.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-17, legma-
gasabb nappali hőmérséklet kedden: 19-24 fok között.

távolabbi kilátások péntekig: legalacsonyabb hajnali hő-
mérsékletek 11-16 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékle-
tek eleinte 21, később 26 fok körül. jelentős mennyiségű -leg-
alább 5/ milliméter\ csapadék az ország területének 80 száza-
lékán várható; főként az időszak elején. /mti/

bb. 30. Lobakon szervizüzem nyílt miskolcon

vid/e kz hgy

1970. augusztus 17.

hétfőn délelőtt átadták rendeltetésének miskolc új autóat-
vív karbantartó és szervizüzemét. az új telepen az osztrák loba
chemie cég különleges, / rozsdásodástól védő vegyszereivel ápol-
ják a gépkocsikat. a minőséget a vállalat és az osztrák cég kö-
zösen garantálja. az alvázak és a gépkocsik üregeinek korrózió
elleni védelméért kétéves jótállást vállalnak. a kocsik kom-
plett karbantartására bérletet is kötnek a gépkocsitulajdonosok-
kal. a telepen jólképzett szerelőgárda két műszakban 8-10 gép-
kocsi alvázának korrózió elleni védőfestését és szervizét készí-
ti el. a jövőben az európai hírű loba chemie cég legújabb ter-
mékei a megjelenésük után azonnal miskolcon is kaphatók lesznek.
/mti/

sz. évadnyitó társulati ülés a miskolci nemzeti színházban

vid/e kz hgy

1970. augusztus 17.

a miskolci nemzeti színház művészei és dolgozói hétfőn tar-
tották meg évadnyitó társulati ülésüket. az új színiévad „első
rendezvényén, „megjelent deme lászló, a borsod megyei pártbizott-
ság titkára és dr. fekete lászló a városi tanács vb elnöke is.
sallós gábor igazgató ünnepi beszédében elmondotta, hogy az ősz-
szevont egri és miskolci színház az új évadra mindkét város igé-
nyeit kielégítő műsortervet készített.

/folyt.köv./

14.00/e

- 21 -

bb. 31. /évadnyitó...folyt./e

mindkét város dolgozó magas művészi színvonalú előadásban lát-
hatják majd Katona József: Bánk bánját, Bródy Sándor: tanító-
nőjét, Dreiser-Piscator: amerikai tragédiáját, Zorin: koroná-
zás és Darvas József: a kegyelmes ur hozománya című vígjátékát.
előadásra kerül még Török-Horváth-Zoltán: Péntek rézi című ze-
nés játék, Gyárfás Miklós: dinasztia című vígjáték, Szakonyi
Károly: Adáshiba című komédiája és Ábrahám Pál: hawaii rózsája
című revüoperettje. a műsorismertetés után az igazgató beje-
lentette, hogy a miskolci színház szeptember 18-án Bródy Sándor:
tanítónő című drámájával nyitja meg kapuit. /mti/

bb. 32. elhunyt Hermann Béla,

gk/e zs hgy

1970. augusztus 17.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért
érdemrend kitüntetettje, temetése 1970. augusztus 21-én 13 óra-
kor lesz a pesterzsébeti temetőben.

mszmp 20. kerületi bizottsága

/mti/

bb 33. százhetven művész 300 alkotásából nyílik kiállítás a
galériában

t fe/mné/ny zs

hgy

1970. augusztus 17.

százhetven művész 300 alkotását mutatja be a nemzeti galé-
riában az a kiállítás, amelyet kedden nyitnak meg a közönség
előtt. mint a hétfői sajtótájékoztatón az illetékesek elmon-
dották: a szot által hazánk felszabadulása negyedszázados év-
fordulója tiszteletére meghirdetett képzőművészeti és iparmü-
vészeti pályázat feltételei között első helyen szerepelt, hogy
a művészek foglalkozzanak a szocialista építés témáival, a
dolgozók életének, környezetének megjelenítésével. a pályázat
élénk visszhangra talált. mintegy 400 festő- és szobrászmü-
vész, grafikus és iparművész ezernél több művészi alkotást
küldött be, s a zsűri ezekből válogatotta össze a kiállítás
anyagát. örvendetes, hogy az idősebb és tapasztalt művészek mel-
lett számos fiatal alkotó is jelentkezett fontos társadalmi
mondanivalót kifejező alkotásokkal.

/folyt köv/

-22-

14.15/ny

18.14.20

bb 33. / százhetven ...folyt./e

kedden délután nyitják ki a szeptember 20-ig tekinthető
munka kiállított alkotásokat az érdeklődők a helyszínen a nem-
zeti galériában is megvásárolhatják.

x x x

a szot felszabadulási képzőművészeti és iparművészeti pá-
lyázatának díjait hétfőn virizli gyula, a szot titkára adta
át. a festészet-kategóriában első díjat nyert Berényi Ferenc
,, földmunkás csoport,, a szobrászat - kategóriában Vasas Ká-
roly ,, felszabadulás,, a grafika-kategóriában Raszler Károly
,, Vici Mihály emlékére,, című alkotása. az iparművészet-kategó-
riában az első díjat nem adták ki, a második díjat Buzás Árpád
,, élénk a gyár,, és Juris Ibolya ,, építés,, című alkotásának i-
vartá oda. /mti/

-.-

bb 34. véget értek a gemenci kirándulások

gk/e zs hgy

1970. augusztus 17.

a szarvasvadászatok közeledtével ,, bezárult,, a gemenci
rezervátum ,, kapuja,, a kirándulós portok előtt. az idén
június közepétől augusztus derekáig tartó turistaidényben
2800 kiránduló tekintette meg a híres dunaártéri vadont, a
gemenci megyei idegenforgalmi hivatal idegenvezetőinek kalauzo-
lásával. a látogatók száma ezerhatszázal kisebb a tavalyinál,
mivel a tiszavidéki árvíz befolyásolta a gemenci csoportos ki-
rándulásokat is.

a vadgazdaságban megkezdődtek az előkészületek a szeptem-
beri szarvasbőgés vadászidényére. estelenként egy-egy fiatal
szarvasbika már próbálgatja is a hangját a minden ősszel lezaj-
ló párviadalra. /mti/

-.-

gk/e

Tóth

- 23 -

tb. 36. életbelépett a gb-határozat: vasárnap 1281-gyel kevesebb kirakatlan vagon

i/v/rj ie hgy

1970. augusztus 17.

szombaton lépett életbe a gazdasági bizottság határozata, amely szerint a vagon-kirakás meggyorsítása érdekében a kocsiálláspénzi felemelik.

a máv vezérigazgatóságán elmondták, hogy - bár az eltelt két nap „kritikus” időszak volt, mert a vállalatok éppen a hét végén hanyagolják el leginkább a rakodást, - vasárnap 1.281-gyel kevesebb kocsi maradt kirakatlanul, mint egy héttel korábban.

a gb. határozat már életbelépése előtt éreztette hatását: augusztus eleje óta észrevehetően gyorsultak a hétköznapi kirakások is - bár az még mindig nem kielégítő mértékben, egy hónappal ezelőtt naponta 5.500-6.000, a múlt héten már „csak 4.800-5.200 kocsi maradt kirakatlanul, s bár ez is tulzottan sok, a javulás tendenciája mindenesetre biztató. a vállalatok most már egyre inkább igyekeznek meggyorsítani a kocsi kirakást, több - helyütt, mint például a csepel vas- és fémművekben, készenléti brigádokat szerveztek.

a vasárnapokon hasonlóan javult a helyzet, míg júliusban 7.300-7.700 volt a ki nem rakott kocsik száma, addig augusztusban egyik vasárnap sem érte el a 7.200-at, augusztus 16-án az ország összes állomásán 10.877 vagon raktak ki, s mindössze 5.891 kocsi maradt kirakatlanul, különösen jól dolgozott a fővárosi tulajerőgazdálkodási vállalat, amely vasárnap eddig egyáltalán nem rakodott most a számára érkezett minden kocsit időben kiürített, tehát egyetlen fillér kocsiálláspénzt sem kell fizetnie. a peremartoni ipari robbanóanyaggyár dupláját rakta ki a szokásos mennyiségnek. /mti/

16.00 rj

- 24 -

Nr 1605

bb. 37. átmeneti időromlás országszerte

i/kf/rj ie hgy

1970. augusztus 17.

a meteorológiai előrejelzés ezuttal - sajnos - kitűnően bevált. a nyugat felől érkező hűvös óceáni levegő hétfőn délben elérte az ország nyugati részét, s az esztergom-nagykanizsa vonalon helyezkedett el, ebben a térségben helyenként viharszerű széllekedésekkel záporok, zivatarok keletkeztek, így az ország nyugati és keleti része között jelentős hőmérsékleti különbség alakult ki. míg a dunántúlon 18-20 fokra csökkent a hőmérséklet, a „frontvonalától”, keletre és délre 24-27 fokot mértek.

a jelzések szerint arra kell számítani, hogy a hűvös levegő elárasztja az egész kárpát medencét, a záporok, zivatarok áterjednek az ország középső és keleti részére is. hétfőn kora délután a ferihegyi időjárásjelző radar segítségével megállapították, hogy a hűvös zóna egy része az ország északi felében kelet felé „előresietett”, s a fővárost megkerülve elérte gödöllőt, ez is mutatja, a zápor, illetve zivatar tevékenységek szélsőségesét.

a következő időszakban tehát az időjárás átmenetileg az ország egész területén romlik, ez azonban nem lesz tartós, s várhatóan csütörtökre ismét kedvezően változik hazánk időjárása. /mti/

--

bb 38. kedden estére, szerdára visszatér medrébe a duna

i kf/kf ie bh hgy

1970. augusztus 17.

a kisebb árhullám levonulása miatt a dunán ercsitől a déli országhatárig hétfőn elrendelték az elsőfoku készültséget, amelyet egyébként még rajka-gönyü között is fenntartanak. a folyó, amely budapestnél vasárnap éjjel 669 centiméterrel telt, a főváros felett már apad, s ha szemmel láthatóan nem is, néhány centiméterrel csökkent a vízszint budapestnél is. az ovh előrejelzése szerint kedden reggelre budapestnél 650 centiméteres, szerdára 600 centiméteres vízállás várható, a folyó tehát visszatér medrébe.

a fővárosi tanács árvízi ügyelete ugyancsak változatlanul fenntartja az első foku készültséget, arra számítanak, hogy kedden este megkezdhetik az alsó rakpartok tisztítását; a köztisztasági hivatal locsolókocsijai, seprőgépei távolítják el az uttestről az ár maradványait, a sarat, s utána - várhatóan szerdán - ismét megnyitják az alsó rakpartokat a közlekedés előtt./mti/

--

16.05 bh

- 25 -

Nr 1610

bb 35. a talaj nedvessége lassítja a betakarítást

i kf/kf ie bh hgy

1970. augusztus 17.

változatlanul nehéz az aratók helyzete, annak ellenére, hogy a múlt héten többnyire napsütéses volt az idő, az aratók nem tudtak annyit végezni, mint amennyit az elmaradás megkövetelt volna. kedden megszűnt ugyan az esőzés, de a felázott talajra csak nehezen mehettek rá a gépek. csütörtöktől - ha nem is teljes erővel - országszerte ismét arattak. ahol a talaj elbirta, gépekkel, kombájnokkal vágják a búzát, mégha nem is volt eléggé száraz, s később szárították meg, az átadás követelményeinek megfelelően. sok helyen haszával láttak munkához, s kombájnokkal csépeltek. egyrészt az erősen felázott talaj, másrészt a nagyarányú gyomosodás miatt nem „hajthatták”, meg a gépeket, s a nedves gabonából is csak annyit vágtak le - nehogy megpenészedjék - amennyiben a szárítókapacitás elég volt, emiatt a vártnál kisebbek voltak a teljesítmények. a jó időre tervezett napi százezer hold helyett 50-70 000 holdról vágják le a gabonát.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumhoz érkezett jelzések szerint az őszi és a tavaszi árpa zömét betakarították, s a buza vetésterületének háromnegyed részével végeztek. baranyában befejeződött az aratás, csongrád megye körülbelül 90 százaléknál tart, s változatlanul elmaradtak az északi megyékben, a kedvezőtlen időjárás a szalmaletakarítást, a kazalozást is akadályozta, s a különféle nehézségek miatt a tarlóhántás, a nyári mélyszántás üteme is lelassult.

a többi növénynél a háromhetes késés ugyancsak változatlanul fennáll, ennek ellenére a cukorrépa, a kukorica, a burgonya jó termést ígér, - a kukorica a homokos talajon még a múlt évinél is jobbnak látszik - teljes beéréséhez még sok napsütésre, száraz ősze lenne szükség./mti/

--

-26-

Nr 1610

bb 39. budapestre érkezett az új kínai nagykövet

bh la

1970. augusztus 17.

LU csi-hsien, a kínai népköztársaság új magyarországi nagykövete budapestre érkezett. a nagykövetet megérkezése alkalmával a ferihegyi repülőtéren ferro józsef, a külügyminisztérium protokoll-osztályának megbízott vezetője üdvözölte.
/mti/

--

bb 40. háromszáz millió forint értékű többletermelést vállaltak a diósgyőri kohászok

vid kz bh la

1970. augusztus 17.

a diósgyőri Lenin kohászati művekben kedden sajtótájékoztatón jelentették be a kétszázéves fennállását ünneplő gyár dolgozóinak újabb munkafelajánlását. a gyáregységek kollektívái mérlegelve az első félévi eredményeket, elhatározták, hogy a párt tizedik kongresszusa tiszteletére a kormány által kért egy százalékos helyett tíz százalékkal járulnak hozzá az árvízkarok miatt kiesett nemzeti jövedelem pótlásához. ennek érdekében vállalták, hogy a jobb munkaszervezéssel, a minőség javításával és a termelékenység növelésével termelési értéküket - 1969-hez viszonyítva - háromszázmillió forinttal túlteljesítik. így például az év végéig acélból hatvanötezer, hengerelt készáruból tizenötezer, és kovácsoltáruból kétezer tonnával adnak többet, mint tavaly.

a párt, a szakszervezeti és a kiszoktatásban mint az a vállalatban ugyancsak szerepel, mintegy kilencezer emberrel ismertetik meg a párt tizedik kongresszusának anyagát és határozatát. 1971-ben ismét megrendezik - csaknem nyolcezer szocialista brigádtag bevonásával - a szocialista brigád vetélkedőket, amelyek fő témája a párt tizedik kongresszusának anyaga, a negyedik ötéves terv célkitűzéseinek megismertetése lesz./mti/

--

16.42 b h

- 27 -

Nr 1610

bb 41. országos ügy a velencei-tó fejlesztése - a víb plenáris ülése

vid kz bh la

1970. augusztus 17.

a velencei-tó központi fejlesztési programjáról, műszaki-gazdasági koncepciójáról, a fejlesztés tavalyi eredményeiről, valamint az idei tennivalókról tanácskozott hétfői plenáris ülésén a velencei-tavi intéző bizottság. a tanácskozáson részt vett dr. dabronaki gyula államtitkár, a víb elnöke, herczeg károly, a fejér megyei pártbizottság első titkára, valamint dr. tapolczai jeno, a fejér megyei tanács vb elnöke.

az ősszel a kormány elé kerülő központi fejlesztési programot, és a műszaki gazdasági koncepciót dr. dabronaki gyula államtitkár, a víb elnöke ismertette. hangsúlyozta, hogy a velencei-tó fejlesztése országos fontosságú ügy. a tó hazánk egyik legjelentősebb üdülőtérülete. az idényben naponta átlagosan több mint százezren nyaralnak a partjain.

a következő években tovább emelkedik a vendégek száma. a kulturált üdülés lehetőségeinek megteremtése érdekében stabilizálni kell a tó vizállását, meg kell oldani az üdülőtérületek fásítását, meg kell szüntetni a közművesítés, a közintézmény-ellátottság és az utálózat elmaradottságát, ki kell alakítani az északi part üdülőtérületeit, javítani kell a vasúti közlekedést, valamint a kereskedelmi ellátottságot. ezt követi majd az üdülő-férőhelyek számának növelése.

a negyedik ötéves tervben a zátyoki tározó tó után felépül a pátkai tározó is. ez megszünteti a tó vízszintingadozását. jelentős üdülőtérületet fásítanak, parkosítanak, megkezdődik az északi oldal előfásítása. befejeződik a déli partfal-építése, s a kijelölt területeken a nád kotrása. tovább építik a regionális víz- és szennyvízművet, javítják a villamosenergia-ellátottságot. fejlesztik a kereskedelmi- és vendéglátó-hálózatot. új üdülőférőhelyeket és lakásokat építenek./mti/

..

bb 42. e m b a r g ó : 18.-án reggel 5 óráig!

a szíriai arab szocialista baath párt küldöttségének látogatása Magyarországon

gk zs bh hgy la

1970. augusztus 17.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására az arab szocialista baath párt küldöttsége, amelyet ali-ben akil, a nemzeti vezetőség tagja, az oktatási iroda főnöke vezetett, augusztus 6-13 között látogatást tett Magyarországon. / folyt. köv. /

- 28 -

17.15 bh

MT 1730

bb 42. / a szíriai arab... folyt./ bh

a küldöttség tagja volt dr. anis kanjo, a szíriai regionális vezetőség tagja, a tömegszervezeti iroda vezetője, baker yassin, a nemzeti vezetőség szervezési irodájának és mohamed hassan ibrahim, a nemzeti vezetőség külügyi irodájának munkatársa.

a küldöttséget fogadta kádár jános, a központi bizottság első titkára. a delegáció megbeszéléseket folytatott komócsin zoltánnal, a pb tagjával, a kb titkárával és nemes dezsóval, a pb tagjával, valamint az mszmp más képviselőivel. a küldöttség megtekintette budapest nevezetességeit és ellátogatott veszprém megyébe. tanulmányozta a párt - és állami munka különböző területeit. az őszinte barátság és megértés légkörében lezajlott megbeszélések során kölcsönös tájékoztatásra került sor a két párt nézeteiről, helyzetéről és tevékenységéről. a felek áttekintették a nemzetközi politika és az antiimperialista harc időszerű kérdéseit, különös tekintettel a közel-keleti helyzetre.

a két párt képviselői elítélték az imperializmusnak az arab nemzeti felszabadító mozgalom, elsősorban a haladó rendszerű arab államok ellen irányuló beavatkozását és az izraeli agresszorok területhódítási törekvéseit. hangsúlyozták, hogy erőteljes küzdelmet kell folytatni a megszálló izraeli csapatoknak az arab területekről való kivonásáért és a palesztinai arab nép törvényes jogainak helyreállításáért. a felek egyetértettek abban, hogy az arab népek haladó erői - tevékenységük minden területén érvényesülő összefogása és a világ haladó erőéhez elsősorban a szocialista világrendszer országaihoz fűződő baráti kapcsolatainak fejlesztése, elmélyítése szilárd alapokat teremti az izraeli agresszió következményeinek felszámolásához s ahhoz, hogy az arab népeknek az imperializmus, valamint minden támogatója és szövetségese ellen az arab országokban és a közel-keleten vívott forradalmi harca győzedelmeskedjék. az mszmp és az arab szocialista baath párt hangsúlyozza az amerikai egyesült államok vezetésével folyó imperialista támadások elleni közös fellépés és akcióegység megteremtésének jelentőségét. kifejezték elhatározásukat, hogy készek tevékenyen közreműködni az antiimperialista erők közös akcióinak megvalósításában.

az arab szocialista baath párt küldöttségének magyarországi látogatásai és tárgyalásai hozzájárultak a két párt, valamint az arab és a magyar nép közötti barátság és együttműködés további elmélyítéséhez. az arab szocialista baath párt küldöttsége meghívta az mszmp kb küldöttségét, hogy számára alkalmas időpontban tegyen látogatást a szíriai arab köztársaságban. a meghívást a magyar fél köszönettel elfogadta./mti/

..

17.25 bh

- 29 -

MT 1735

bb 43. Losonczi pál,

Lk bh la

1970. augusztus 17.

az elnöki tanács elnöke a kelet-pakisztáni súlyos árvizkatasztrofa miatt táviratban fejezte ki részvétét Jahja Khan pakisztáni elnöknek./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

1970. augusztus 15-i, szombati bb 1. számú hírünk második bekezdésének 11 sorában tata helyett

e s z t e r g o m

irandó. komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára az esztergomi nagygyűlés szónoka lesz./mti/

--

vbb 44. halálos közlekedési balesetek

i vt/lk zs bh la

1970. augusztus 17.

hétfőn a 7-es számú műton velence közelében kőszeg jános 43 éves bórdiszműves, budapesti lakos személygépkocsijával nekiütközött egy vele szemben szabályosan közlekedő tehergépkocsinak. az összeütközés következtében a személygépkocsiban ülők közül kőszeg jánosné 36 éves háztartásbeli, budapesti lakos /a gépkocsivezető felesége/ és pruzsinszky istván 28 éves műszerész, budapesti lakos a helyszínen meghalt. a gépkocsi vezetője, továbbá pruzsinszky istvánné súlyos, életveszélyes, pruzsinszkyék 3 éves fiugyermeke könnyű sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították őket. a balesetet kőszeg jános idézte elő, mert szabálytalanul előzött. az ügyben rendőrségi vizsgálat indult.

győrzámoly községben egy motorkerékpár elütötte horváth annamária 3 éves győrzámolyi gyermeket, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy orvoshoz szállítás közben meghalt. a baleset oka: a gyermek az ut széléről az ut közepére szaladt.

a dunapataji vasútállomáson takács istván 52 éves máv vonatvezetőt, apostagi lakost halálra gázolta egy személyvonat. a szerencsétlenség ügyében a rendőrség vizsgálatot folytat.

folyt. köv./

- 30 -

19.00 bh

M 1915

bb 44. /halálos ... folyt./ bh

az v. kerületben akadémia utca 11 szám alatti lakásán mosógéppel mosott hegyesi sándor 44 éves lakatos, s közben halálos áramütés érte. a felelősség megállapítására rendőrségi vizsgálat indult.

a vii. kerületben a rákóczi ut 68. számú ház előtt wozner ignácné 81 éves nyugdíjas, budapesti lakos szabálytalanul, s figyelmetlenül ment át az uton és egy személygépkocsi elütötte. ayidős asszony olyan an megserült hogy a kórházban meghalt.

a xxii. kerületben a bartók béla uti vasuti sorompó közelében a gyorsvonat halálra gázolta szilágyi lászló 55 éves segédmunkás, ági lakost. a baleset oka, hogy szilágyi felugrott a már mozgó szerelvényre, de visszaesett./mti/

--

bb 45. augusztus 20-i nagygyűlések

k vt/mm zs b h la

1970. augusztus 17.

Z az alkotmány napi ünnepek programjába illeszkedően az országban több helyen rendeznek nagygyűlést. 19-én a székesfehérvári sorraikerülő nagygyűlésen losonczi pál, az elnöki tanács elnöke mond beszédet, esztergomban komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára, kalocsán bencsik istván, a hazafias népfrent országos tanácsának főtitkára, kisújszálláson dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese, balassagyarmaton dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter lesz az ünnepi szónok./mti/

--

+ 20. au

bb 46. a bolgár állami ellenőrzési bizottság

mm zs bh la

1970. augusztus 17.

elnökének, ninko stefanov-nak a meghívására hétfőn a bolgár népköztársaságba utazott a központi népi ellenőrzési bizottság küldöttsége péteri istvánnak, a kneb elnökhelyettesének vezetésével./mti/

--

- 31 -

19.10 bh

M 1920

bb 47. időjárásjelentés

mm bh La

1970. augusztus 17.

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn 19 órakor:

a nappali felmelegedés keleten is mérséklődik

várható időjárás kedd estig: tulnyomóan felhős idő, sokfelé esővel, zivattal. időnként élénk, elsősorban a dunántúlon erős, viharos lökésekkel kísért északnyugati-északi szél. a nappali felmelegedés keleten is mérséklődik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 19-24 fok között./mti/

bb. 48. nyers rezső felszólalása a komárom megyei kommunista szövetkezeti aktíván

la/rj

1970. augusztus 17.

hétfőn tatabányán a megyei pártbizottság aktívá értekezletet tartott, amelyen megjelent nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára is.

havasi ferenc, a megyei pártbizottság első titkára nyitotta meg az értekezletet, majd pulai zoltán, a megyei pártbizottság végrehajtó bizottságának tagja mondott vitaíndítőt. röviden értékelte a megye szövetkezeti mozgalmának útját, összegezte a tapasztalatokat.

a beszámolót élénk, sokoldalú vita követte.

az aktívá értekezleten felszólalt nyers rezső is. kifejezte azt a véleményét, hogy az értekezlet megfelel céljának, mutatja, hogy a résztvevők egységes nézeteket vallanak szövetkezeti mozgalmunk legfontosabb kérdéseiről. ez biztosíték arra, hogy komárom megyében is sikeresen oldják meg a következő időszak feladatait.

hangsúlyozta, hogy a párt szövetkezeti irányelveinek igen nagy a politikai jelentőségük. az a szándék vezetett bennünket, - mondta-, hogy a IX. kongresszus határozata alapján a X. kongresszusra készülve alaposan elemezzük társadalmunk és gazdaságunk jelenlegi fejlettségét, kutassuk a szocializmus teljes felépítésének leghelyesebb módszereit. megtaláltuk azokat a módszereket, amelyek megfelelnek a marxizmus-Leninizmus elvének, egybeesnek a szocialista internacionalizmus gondolatával és figyelembe veszik hazai adottságainkat, a magyar emberek gondolkodását, érzésvilágát, vágyait.

/folyt.köv./

20.12 rj

- 32 -

Mf. 2040

mbb. 48. /nyers rezső... I. folyt./rj

nem törekedtünk arra, - folytatta a központi bizottság titkára, - hogy valamiféle új eszméket találjunk ki. erre nincs szükség, hiszen a tapasztalatok bőséges tárháza áll rendelkezésünkre. a magyar társadalmi és politikai élet 25 éves fejlődése, a földművelésszövetkezeti mozgalom, majd a mezőgazdaság szocialista átalakításának tanulságai, a szocialista országokban végbement sokszínű fejlődés mellett fő forrásként a Lenini szövetkezeti terv segíti munkánkat. Lenin a kibontakozó szocializmus világában vette reálisan számba a lehetőségeket. éppen ezért a Lenini szövetkezeti terv nem befejezése, hanem elindítója a szövetkezeti fejlődésnek.

Lenin tanítását kétféleképpen értelmezték és értelmezik helyenként még manapság is. az egyik álláspont szerint a szocializmus építése idején a szövetkezeteknek csak átmenetileg van létjogosultságuk. a másik nézet - és ez a mi pártunk fel fogása, ezt bizonyítja a gyakorlat is-, hogy a szövetkezetek táv-

latilag is szervesen beépülhetnek a szocialista rendszerbe. ez fogalmazódott meg a párt szövetkezetpolitikai irányelveiben is.

a továbbiakban arról szólt nyers rezső, hogy a szocializmus építését nem lehet elképzelni csak állami határozatok, intézkedések, döntések alapján. a szocializmusban akkor érzik jól magukat az emberek, ha öntevékenyen tudnak cselekedni, bírálni, javaslatokat tenni. ahogy az iparban nem lehet a szocializmus építését megvalósítani a szakszervezetek, a szervezett dolgozók nélkül, ugyanúgy nem lehet elképzelni az előrehaladást a népgazdaság különböző területein a szövetkezetek nélkül. a szövetkezetek tevékenysége azonban összetettebb, kezükben van a gazdasági döntés és a demokratikus ellenőrzés jogköre is.

azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy a szocializmusban társadalmi szervezetként, vagy vállalatként létezzenek - e a szövetkezetek, nyers elviáns megállapította, a szövetkezet olyan szocialista vállalati forma, melynek elsőrendű kötelessége, hogy a tagok érdekeit szolgálja és egyúttal hatékonyan is gazdálkodjék. úgy kell tehát gazdálkodnia, kereskednie, hogy ebből tisztességes jövedelme származzon és így fedezni tudja kiadásait. úgy kell kalkulálniuk az árakat, hogy a termelés és a kereskedelem is kifizetődő legyen, de ne sujtja a fogyasztókat vagy egy másik szocialista vállalatot.

/folyt.köv./

20.20 rj

- 33 -

Mf. 2040

bb. 48. / nyers rezső... 2. folyt./rj

fontos alapelv az is - és ennek megvalósítása igen nehéz, hogy a szövetkezetek tevékenysége összhangba kerüljön a társadalom érdekeivel.

ezután a szövetkezeti mozgalom előtt álló legfontosabb időszaki feladatokról szólt. hangoztatta, hogy szövetkezeti mozgalmunkra az eddiginél is sokrétűbb feladatok várnak a negyedik ötéves tervben. a kisipari és az általános fogyasztási szövetkezeteknek elő kell segíteniük a lakosság jobb ellátását, hozzá kell járulniuk a hiánycikkek számának csökkentéséhez, újabb és újabb termékekkel kell bővíteniük a választékot, javítaniuk a szolgáltató tevékenységet.

a mezőgazdasági termelőszövetkezetekre az a nagy feladat vár - mondta -, hogy változatlanul megtartsák azt a fejlődési ütemet, melyet a harmadik ötéves tervben elértek. évenként átlagosan 3 százalékkal kell növelniük a termelést. ez feltétlenül szükséges ahhoz, hogy biztosítani tudjuk a dolgozóknak a tervezett évi három százalékos reálbér és öt százalékos reáljövedelem emelést. emellett teljesíteniük kell exportfeladataikat is, hogy importálhassunk. a tervek megvalósításához főképp az állattenyésztést kell fejleszteni, az iparnak pedig növekvő mértékben kell ellátnia a mezőgazdaságot termelő eszközökkel. egyik sürgős feladat a mezőgazdasági gépkereskedelem megjavítása, továbbfejlesztése, mert ez elmaradt a mezőgazdaság és a kereskedelem általános előrehaladásától.

nagyon fontos tennivalóként jelölte meg a központi bizottság titkára azt, hogy a szövetkezetekben megfelelő szakképzett vezetők dolgozzanak. a szövetkezeti mozgalom eddigi sikereinek is az a fő forrása, hogy olyan jól képzett vezetők irányították a közös gazdaságokat, akiknek szaktudása párosult a helyi ismeretekkel és a felelősséggel. hangsúlyozta, hogy ma már nem elegendő az iskolai végzettség vagy a régebben szerzett szakismeret. a szaktudást állandóan meg kell újítani.

nyers elvtárs felhívta az aktív értekezlet résztvevőinek figyelmét arra, hogy a következő időszakban nagy jelentőséget kap szövetkezeteinkben a tervezési munka, a középtávú tervek készítése. az éves tervek összeállításában már elegendő tapasztalatokkal rendelkeznek a szövetkezetek. ezeket kell most hasznosítani az ötéves, illetőleg az esetenkénti két-hároméves tervek készítésénél.

/folyt.köv./

20.30 rj

NA 2040

- 34 -

bb. 48. / nyers rezső... 3. folyt./rj

ne riadjanak vissza a szövetkezetek attól - mondta -, hogy mindent száz százalékos pontossággal nem lehet előre felmérni. ez természetesen, de tervezni mégis kell, mert csak így lehet a fejlődést a szerzett tapasztalatok, a gazdasági és a társadalmi fejlődés ismerete alapján felbecsülni, meghatározni.

foglalkozott a központi bizottság titkára azzal is, hogy a szövetkezetekben kritikailag értékelni kell a gazdaság irányításának belső mechanizmusát. a hatékonyabb munka érdekében ismerkedjenek meg más szövetkezetek, vállalatok helyzetével, vezetési módszereivel. az eredményes gazdálkodáshoz nemcsak a szövetkezetekben, hanem az iparban is csökkenteni kell a vezetési lépések számát, azaz egyszerűsíteni kell az irányítás módszerét.

a szövetkezeti gazdálkodás továbbfejlesztésében nagy feladat vár a szövetkezetek területi szövetségeire is. ne elégedjenek meg csupán azzal - mondta -, hogy ajánlatokat tesznek a munka javítására. törekedjenek arra, hogy el is fogadják ajánlásaikat. jelenleg nem kielégítő a szövetkezetek pénzügyi revíziós ellenőrzése. ehhez kívül álló szakértőkre is szükség van. ez nem szűkíti, hanem teljesebbé teszi a demokratizmust, hiszen a szakértők javaslatai alapján végül is a tagság dönt a teendőkről.

a lakásszövetkezetek helyzetéről nyers rezső elmondotta, hogy még sok kezdeti nehézséggel küzdenek. hangsúlyozta viszont, hogy a kormány a következő években az eddiginél jobban számít a lakásszövetkezetek munkájára.

végül részletesen foglalkozott azokkal a feladatokkal, amelyek a szövetkezeti mozgalom fejlesztésében a kommunistákra várnak. hangsúlyozta, hogy a párt szövetkezeti irányelvei nem szabják meg konkrétan egyetlen megye, egyetlen szövetkezet tennivalóit sem. helyileg kell a feladatokat felismerni és megoldásukhoz a legjobb módszereket megtalálni. a x. kongresszusra készülve erre kell a szövetkezetek kommunistáinak a figyelmét ráirányítani. jól lehet a szövetkezetben a kommunisták is csak egy szavazati joggal rendelkező tagnak számítanak, mégis többet kell nyújtaniuk. a szövetkezetekben, a szövetkezetek szövetségeiben egyaránt kommunista összefogással, meggyőző érvekkel, szervezői munkával, kezdeményezéssel kell elérniük céljainkat.

/folyt.köv./

20.38 rj

2040

- 35 -

zbb. 48. / nyers rezső... 4. folyt./rj

ilyen kommunista aktivitás szükséges, ahhoz, hogy szövetkezeti mozgalmunk egészségesen fejlődjen, így lehet elérni, hogy szövetkezeteink korszerűen gazdálkodjanak és egyúttal művelt, egymást segítő emberi közösségekké váljanak.

nyers elvtárs beszéde után az aktívártekezlet tanulságait havasi ferenc, a megyei pártbizottság első titkára összegezte.
/mti/

--

- v é g e -

--36--

Nf 2130

M. T. I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. augusztus 18.

bb 1. 1. istván denárjától az 500 forintosig - pénteken kerül forgalomba az új bankjegy

i sl/gk ie bh hgy

1970. augusztus 18.

a magyar nemzeti bank pénztárai augusztus 21-én, pénteken megkezdik az 500 forintos bankjegyek kibocsátását. erre azért van szükség, mert a pénzforgalom lebonyolítása a régi bankjegyekkel már igen nehézkesé vált. az 50 forintos kivételével még az 1946-os stabilizáció idején alakultak ki a jelenlegi címletek, azóta a lakosság pénzforgalma 4,8 szorosára nőtt. 1947-ben még 47 millió, tavaly pedig már 239 millió bankjegy kellett a forgalom lebonyolításához. Európában szinte egyedülállóan alacsony hazánk legnagyobb címletű bankjegye, a 100 forintos. a szovjetunióban a legnagyobb címlet a 100 rubeles, ami körülbelül 1300 forintnak felel meg. Ausztriában legnagyobb címletként ezer schillingesek, az NSZK-ban ezer márkások, Svédországban tízezer koronások vannak forgalomban.

az 500 forintosok kibocsátásával körülbelül 30-35 százalékkal kevesebb bankjegyre lesz szükség, ami csupán a pénz készítéséhez szükséges anyagban tízmillió forintos megtakarítást jelent, de ami még fontosabb, lényegesen könnyíti az üzletek, bankok pénzforgalmát.

az 500 forintos valamivel nagyobb lesz a szélességénél, hossza 174, szélessége 80 milliméter. alapszíne szürkéslila, a képnymat kékeslila. az egyik oldalon ady endre portréja, a másik oldalon budapesti panorámakép látható. a bankjegyet nagy zoltán grafikusművész tervezte, a metszeteket nagy zoltán és gál ferenc grafikusművészek készítették.

x x x

/folyt. köv./

Nf

- 1 -